

GEORGAS BÜCHNERIS**VOICEKAS**

Iš vokiečių kalbos vertė Laurynas Katkus

Versta iš: Georg Büchner, Werke und Briefe, Münchner Ausgabe, DTV Klassik, 1988, Lesefassung

VEIKĖJAI

FRANCAS VOICEKAS

MARIJA

KRISTIANAS, jos vaikas

KAPITONAS

DAKTARAS

PROFESORIUS

KAPELMEISTERIS

PUSKARININKIS

ANDRESAS

MARGARETA

BALAGANO KVIESLYS

SENAS VYRAS

ŽYDAS

SMUKLININKAS

PIRMASIS PAMEISTRYS

ANTRASIS PAMEISTRYS

KARLAS, kvailėlis

KETĖ

SENELĖ

PIRMASIS VAIKAS

ANTRASIS VAIKAS

KITAS VAIKAS

PIRMASIS ŽMOGUS

ANTRASIS ŽMOGUS

TEISMO TARNAUTOJAS

GYDYTOJAS

TEISĖJAS

Kareiviai, studentai, žmonės, mergaitės ir vaikai

1 Scena

ATVIRAS LAUKAS. TOLUMOJE – MIESTAS.

Voicekas ir Andresas krūmuose pjauna vyteles

VOICEKAS. Jo, Andresai; ta šliūžė žolėj, vakare ten ritasi galvos, vienas pakėlė, galvojo, ežys. Po trijų dienų ir naktų jisai gulėjo tarp šešių lentų. (*tyliai*) Andresai, čia šitie parmazonai, sakau tau, parmazonai, ššš!

ANDRESAS (*dainuoja*).

Du kiškėliai tupėjo
Žalią žolę ėdė!

VOICEKAS. Tyliai! Kažkas eina!

ANDRESAS

Žalią žolę ėdė
kol visą suėdė.

VOICEKAS. Po apačia eina, po manim (*trepteli koja*) girdi – tuščia? Ten apačioj tuščia. Parmazonai!

ANDRESAS. Man baisu.

VOICEKAS. Taip keistai tylu. Net užima kvapą. Andresai!

ANDRESAS. Ką?

VOICEKAS. Pasakyk ką nors (*stebeilijasi į lauką*) Andresai! Kaip šviesu! Liepsnos kyla į dangų ir gaudimas aplinkui kaip dūdų. Jie artinas! Varom. Nesigręžtiok (*įtraukia jį į krūmus*)

ANDRESAS (*po pauzės*). Voicekai! Dar girdi?

VOICEKAS. Tylu, viskas tylu, kaip išmirę.

ANDRESAS. Girdi? Ten jie būgnija. Reikia varyt.

2 Scena

MARIJA SU VAIKU PRIE LANGO. MARGARETA.

Pro šalį pražygiuoja vakarinį signalą trimituojanti kapela su kapelmeisteriu priešakyje.

MARIJA (*rankose sūpuodama vaiką*). Ei, mažiuk! Čiuku čiuku! Girdi? Ten jie ateina.

MARGARETA. Vyras kaip ąžuolas.

MARIJA. Eina išdidžiai kaip liūtas.

(Kapelmeisteris pasisveikina)

MARGARETA. È, kokios jūsup meilios akys, kaimynka, tokią nedažnai matom.

MARIJA *(dainuoja)*.

Kareivėliai, šaunūs bernėliai...

MARGARETA. Jūsup akys dar žiba.

MARIJA. Nu ir kas? Nuneškit savo akis pas žydą, tegu pavalo, gal sublizgės ir galėsit parduot vietoj sagų.

MARGARETA. Ką jūsup? Ką? Ponia Nekaltybe, aš padori moteris, o jūsup, jūsup pro septynias odines kelnes kiaurai matot.

MARIJA. Šliundra! *(užtrenkia langą)* Eikš, vaikelio mano. Ko tie žmonės nori. Tiktaio tu, vargšiuk, džiugini mamą savo benkarto veideliu. Šu! Šu! *(dainuoja)*

Merga, ką tu pridarei,
Vyro nēr, užtat sterblėj,
Tuščias darbas aimanuot
Nes per naktį reik niūniuot
Čiūčia liūlia mažuliuk. Opa!
Kam dėl mūsų širdį sopa.

Ansai, širmius pakinkyk šešis,
Tepaėda jie visi,
Bet ne avių duok jiems
Ir į lovius ne vandens –
Šalto vyno, gryno vyno. Opa!
Šalto vyno, gryno vyno.

(pabeldžia į langą)

MARIJA. Kas čia? Tu, Francai? Užeik!

VOICEKAS. Negaliu. Reik į patikrinimą.

Marija. Kas tau, Francai?

VOICEKAS *(paslaptinai)*. Marija, vėl kažkas atsitiko, labai rimti reikalai, argi neparašyta, matė kylančius nuo žemės dūmus, tarsi iš krosnies? ¹

MARIJA. Eik tu sau!

VOICEKAS. Jie sekė mane iki pat miesto. Kas dabar bus?

¹ Voicekas cituoja Šventąjį Raštą, Pradžios knygos 19:28, kur kalbama apie Sodomą ir Gomorą.

MARIJA. Francai!

VOICEKAS. Turiu varyt (*išeina*)

MARIJA. Ot tai vyras! Visai pasimetęs. Net į savo vaiką nepažiūrėjo. Jam nuo galvojimo stogas nuvažiavo. Ko toks tylus, mažuli? Baisu? Taip sutemo, atrodo, jog apakai. Šiaip nors žibintas vidun pašviesdavo. Nervai nebelaiko. Siaubas. (*išeina*)

3 scena

MIESTO AIKŠTĖ. BŪDELĖS. ŠVIESOS.

SENAS VYRAS. VAIKAS (*šoka*):

Vo kun darysma tuon čėsnu
Vo kai ateis paskutinė viešnia
Tą kurią smerčiu vadina,
Daugel žmonių išgadina

VOICEKAS. Ei! Oplia! Vargšas senis! Vargšas vaikelis! Mažas vaikelis! Ei, Marija, ar man tave panešt? Žmogui reikia... kad galėtų pavalgyt. Pasaulis! Gražus pasaulis!

KVIESLYS (*prie balagano*)². Ponai. Gerbiami ponai! Žiūrėkit šis padaras, kaip Dievas sutvėrė, nulis, apvalus nulis. O dabar žiūrėkit meno poveikis: vaikšto stačias, turi sijonas ir kelnės, turi kardas. Ei! Pasikloniok dėlei publikos! Taip, labai gerai! Dabar bučinyš (*trimituoja*). Šitas kaimo Jurgis yra muzikalus. Ponai ir ponios, matot kosminis arklys ir paukštis kanarėlė, geriausių Europos namų numylėtinis ir mokslo draugijų narys; buria žmonėms viskas, kiek vaikų, kokia liga, šaudo iš pistoletas, stovi ant viena koja. Viskas auklėjimas, turi gyvuliškas protas, arba kitaip – protingas gyvuliškumas, ne toks durnas gyvulys kaip dažnai žmogus, išskyrus gerbiamoji publika. Tuoj bus performance, bus commencement de commencement, prasidėda pradžia.

Žiūrėkit civilizacijos pažanga. Viskas eina į priekis – arklys, beždžionė, kanarėlė. Beždžionė jau kareivis, tas dar nedaug, žmonijos apatinis laiptelis! Prasideda performance! Darom pradžių pradžia, ir kartu tas bus commencement de commencement.

VOICEKAS. Nori?

MARIJA. Kodėl gi ne. Turėtų būt fainai. To bičo tokie kutosai, ir moteris su kelnėm.

Puskarininkis. Kapelmeisteris.

PUSKARININKIS. Pala, stok. Matai tą! Kokia moteris!

KAPELMEISTERIS. O tai velnias! Kirasyrams daugintis ir kapelmeisterių veislei pratęsti.

² Kitame variante čia priduriama: stovi su kelnėmis vilkinčia žmona ir kostiumuota beždžione.

PUSKARININKIS. Kaip galvą iškėlus, juodi plaukai turėtų lenkt žemyn, o kokios akys, juodos!

KAPELMEISTERIS. Lyg žiūrėtum į šulinį arba kaminą. Pirmyn, paskui.

MARIJA. Kiek šviesų!

VOICEKAS. Jo.. didelės juodos katės žibančiom akim. Ei, kas per vakaras!

Balagano vidus

KVIESLYS (*su dresiruotu arkliu*). Parodyk savo talentas! Parodyk gyvuliškas protas! Sugėdink žmonių visuomenė! Ponai, šitas gyvulys, ką matot, uodega prie sturplys ir 4 kanopos, yra visų mokslo draugijų narys, daugelio universitetų profesorius, pas ką studentai mokosi joti ir fechtuotis. Čia buvo paprastas supratimas. O dabar galvok su dviguba racija. Kas pasidaro, kai galvoji su dviguba racija? Ar šitoje mokslingoje société yra asilas? (*kuinas papurto galvą*) Matot – dviguba racija! Tai yra gyvulionomika. Jo, čia jums ne durnas gyvuliškas žmogelis, čia individas! Žmogus, gyvulinis žmogus, ir visgi galviją, bête, (*arklys pradeda nepadoriai elgtis*) Taip, sugėdink société! Matot, gyvulys dar yra gamta, nesugadinta gamta! Pasimokykit iš jo. Paklauskit gydytojas, nesimokyt kenksminga! Pasakyta, žmogus yra natūralus, sukurtas iš dulkės, smėlis, purvas. Nori būti daugiau dulkės, smėlis, purvas? Matot, kas yra protas, jis gali skaičiuoti, bet negali suskaičiuoti pirštais, kodėl? Negali išsireikšti, eksplikuoti, jis yra transformuotas žmogus! Pasakyk ponams, kiek valandų, kas iš damos ir ponai turi laikrodį. Laikrodį?

KAPELMEISTERIS. Laikrodį! (*iš kišenės išdidžiai ir lėtai ištraukia laikrodį*) Štai, gerbiamasis.

MARIJA. Turiu pamatyt. (*lipa į pirmą eilę. Kapelmeisteris jai padeda*)

4 scena

KAMBARYS

Marija sėdi su vaiku ant kelių, rankoje – veidrodžio šukė.

MARIJA (*apžiūrinėja save veidrodyje*) kaip žiba brangakmeniai! Kaip vadinasi? Kaip jis sakė? – miegok, vaikel! Užmerk akis, stipriai užmerk (*vaikas prisidengia akis rankomis*), dar stipriau, ir gulėk ramiai, nes jis ateis ir tave išsineš (*dainuoja*)

Uždaryk, mergele,

Uždaryk langelį,

Nes išves baronas

Į kraštus čigonų.

(*vėl žiūri į veidrodį*) Čia tikrai auksas! Šitam pasaulyje turiu tik mažą kampilį ir veidrodžio šukę, o vis tiek mano lūpos tokios pat raudonos kaip tų didelių ponių su veidrodžiais nuo viršaus iki apačios ir gražiais ponais, kurie bučiuoja joms ranką; aš tik vargšė moteriškė – (*vaikas*)

pasikelia) Ša vaikeli, užmerk akis, miegok kaip angelėlis! Ant sienos saulės zuikutis (*pašviečia su veidrožiu*) užsimerk, nes jei jis pažiūrės, apaksi.

Įeina Voicekas, atsistoja už jos. Rankomis užsidengusi ausis, ji pašoka

VOICEKAS. Ką čia turi?

MARIJA. Nieko.

VOICEKAS. Tarp tavo pirštų kažkas žiba.

MARIJA. Auskariukas; radau.

VOICEKAS. Aš niekada nieko nerandu. Ir dar dviejų iškart.

MARIJA. Aš kekšė, ar ką?

VOICEKAS. Gerai jau, gerai, Marija. – Kaip vaikas miega. Pakišk ranką po apačia, kėdė spaudžia. Prakaito lašai jam ant kaktos; po saule vien tik triūsas, net miegas varo prakaitą. Vargšai mes žmonės! Va dar pinigų, Marija, alga ir truputį iš mano kapitono.

MARIJA. Teatlygina tau Dievas, Francai.

VOICEKAS. Turiu varyt. Pasimatysim vakare, Marija. Sudie.

MARIJA (*viena, po pauzės*). Koks aš vis dėlto šlykštus sutvėrimas. Galėčiau save papjaut. – Ach! Bet kas iš to? Eina jie visi velniop, vyrai ir moterys.

5 scena

KAPITONAS. VOICEKAS.

Kapitonas sėdi ant kėdės, Voicekas jį skuta.

KAPITONAS. Lėčiau, Voicekai, lėčiau; viskas iš eilės; man jau galva sukasi. Ką daryt su tom dešimt minučių, jei pabaigs anksčiau? Voicekas, tegu jis pamąsto, jis dar turi trisdešimt gražių gyvenimo metų, išstis tris dešimtis! Tai yra 360 mėnesių, ir dienų, valandų, minučių! Ką jis darys su tokia krūva laiko? Tegu jis susidėlioja, Voicekas.

VOICEKAS. Tikrai taip, tamsta kapitonas.

KAPITONAS. Kai pagalvoju apie amžinybę, mane ima baimė dėl pasaulio. Pasuk smegenis, Voicekai, pasuk! Kas amžina, yra amžina, tai yra amžinai, tą tu supranti; bet kas ne amžina, tas tik akimirka – Voicekai, tiesiog šiurpas ima, kad pasaulis per vieną dieną apsisuka aplink, kas per laiko švaistymas, kur tai veda? Voicekai, aš nebegaliu žiūrėti į malūno ratą, man darosi liūdna.

VOICEKAS. Tikrai taip, tamsta kapitonas.

KAPITONAS. Voicekas, jis visą laiką atrodo nusibaigęs. Geras žmogus taip nedaro, geras žmogus, kuris turi švarią sąžinę. – Tegū Voicekas ką nors pasako. Koks šiandien oras?

VOICEKAS. Prastas, tamsta kapitonas, prastas. Vėjas.

KAPITONAS. Jaučiu, kad lauke kažkas brazda; toksai vėjas mane veikia kaip pelė. (*gudriai*) Man regis, čia pietšaurinis.

VOICEKAS. Tikrai taip, tamsta kapitonas.

KAPITONAS. Cha! cha! cha! Pietšaurinis! Cha! Cha! Cha! O, koks jis kvailas, beprotiškai fantastiškai kvailas. (*susijaudinęs*) Voicekas, jis yra geras žmogus, geras žmogus – bet (*oriai*) Voicekas, jis neturi moralės! Moralė yra, kai esi moralus, ar jis supranta. Tai geras žodis. Jis turi vaiką be bažnyčios palaiminimo, kaip sako didžiai gerbiamas mūsų įgulos pamokslininkas, be bažnyčios palaiminimo, tai ne mano žodžiai.

VOICEKAS. Tamsta kapitonas, Dievulis nešnairuos į vargšą kirmėliuką dėl to, ar amen ištartas anksčiau, nei jis padarytas, ar ne. Viešpats sakė: leiskite ateiti mažutėliams pas mane.

KAPITONAS. Ką jis čia kalba? Kas per kurioziškas atsakymas? Visai mane subalamūtijo su savo atsakymu. Kai sakau – jis, turiu galvoje tave -

VOICEKAS. Mes, varguoliai. Matot, tamsta kapitonas, pinigai, pinigai. Kas neturi pinigų. Ir paleisk į pasaulį tokį patį kaip tu morališku būdu. Mes irgi iš kūno ir kraujo. Neturim laimės nei šitam, nei kitam pasauly, galvoju, jeigu patektumėm į dangų, mus pristatytų prie perkūnijos.

KAPITONAS. Voicekas, jis neturi dorybės, jis nėra dorybingas žmogus. Kūnas ir kraujas? Kai po lietaus guliu prie lango ir žiūriu į baltas kojinaites, kaip šokinėja per gatvelę – po galais, Voicekai – aš jaučiu meilę. Aš irgi iš kūno ir kraujo. Bet Voicekai, dorybė, dorybė! Jei ne ji, argi taip leisčiau laiką? Visada sakau sau: esi dorybingas žmogus, (*susijaudinęs*) geras žmogus, geras žmogus.

VOICEKAS. Jo, tamsta kapitonas, dorybė! Man dar toli iki jos. Matot, mes, liaudis, neturim dorybės, tik tai kas iš prigimties ateina, bet jeigu būčiau ponas ir turėčiau skrybėlę ir laikrodį, ir anglišką surdutą, ir mokėčiau kalbėti kaip ponas, tada norėčiau būti dorybingas. Dorybė turi kažką gražaus, tamsta kapitonas. Bet aš esu vargšas žmogelis.

KAPITONAS. Taip, Voicekai. Tu esi geras žmogus, tu – geras žmogus. Bet tu per daug galvoji, tai sekina, visą laiką atrodo nusibaigęs. Pokalbis mane išvargino. Dabar eik, bet neskubėk: eini gatve gražiai ir lėtai, gražiai ir lėtai.

6 scena

KAMBARYS

Marija. Kapelmeisteris.

KAPELMEISTERIS. Marija!

MARIJA (*žiūrėdama į jį, išraiškiai*). Praeik čia. – Krūtinė kaip buliaus, barzda kaip liūto. Kito tokio nėra... Aš išdidžiausia moteris pasaulyje.

KAPELMEISTERIS. Sekmadienį, kai užsidedu didelį šalną su plunksnom ir baltas pirštines, po perkūnais, Marija, kunigaikštis sako: va čia tai vyras.

MARIJA. (*pašaipiai*) Negali būti! (*prieina prie jo*) Vyras!

KAPELMEISTERIS. O tu irgi kokia moteris, viešpatie aukštiekninkas, pratęsim kapelmeisterių veislę, ką? (*apkabina ją*)

MARIJA. (*susierzinus*) Paleisk!

KAPELMEISTERIS. Laukinė katytė.

MARIJA. (*aštriai*) Tik paliesk!

KAPELMEISTERIS. Tavo akyse velniukai?

MARIJA. Man vienodai. Vienodai rodo.

7 scena

GATVELĖJE

Marija. Voicekas.

VOICEKAS (*stebeilijasi į ją, purto galvą*). Hm! Nieko nesimato, nieko. O turėčiau matyti; turėčiau kumščiais pašventint.

MARIJA (*įsibauginusi*). Kas tau, Francai? Tu persiutęs, Francai.

VOICEKAS. Nuodėmė, tokio platumo ir tokio ilgumo. Dvokia taip, kad angeliukus iš dangaus išrūkys. Tavo lūpos raudonos, Marija. Nė vienos pūslelės? Sudie, Marija, tu graži kaip nuodėmė – ar mirtina nuodėmė gali būti tokia graži?

MARIJA. Francai, tu kliedi.

VOICEKAS. Velnias! – Jis ten stovėjo, taip, va taip?

MARIJA. Diena ilga, o pasaulis senas; toj pačioj vietoj gali stovėti daug žmonių, vienas po kito.

VOICEKAS. Aš jį mačiau.

MARIJA. Daug gali pamatyti, kai turi 2 akis ir nesi aklas, ir saulė šviečia.

VOICEKAS. Pamatysi.

MARIJA (*įžūliai*). Ir kas tada.

8 scena

PAS DAKTARĄ

Voicekas. Daktaras.

DAKTARAS. Ką aš regiu, Voicekai? Žodžio žmogus!

VOICEKAS. Kas yra, ponas daktaras?

DAKTARAS. Aš mačiau, Voicekai; jis myža gatvėje, myža ant sienos kaip šuva. O gauna du grašius per dieną. Blogai, Voicekai, blogai. Visai sugedo pasaulis.

VOICEKAS. Bet ponas daktaras, jeigu gamta šaukia.

DAKTARAS. Gamta šaukia, gamta šaukia! Gamta! Argi aš neįrodžiau, kad musculus constrictor vesicae paklūsta valiai? Gamta! Voicekai, žmogus yra laisvas, laisvė yra aukščiausia individualybės išraiška. Negali sulaikyt šlapimo! (*papurto galvą, sudeda rankas už nugaros ir ima vaikščioti pirmyn atgal*) Ar Voicekas jau suvalgė savo žirnieneę? – Moksle bręsta revoliucija, aš susprogdinsiu bombą. Šlapalas, 0,10, amonio druskos rūgštis, hiperoksidas. Ar Voicekas vėl nenori myžti? Tegu eina ir pabando.

VOICEKAS. Negaliu, ponas daktaras.

DAKTARAS (*susijaudinęs*) O ant sienos gali! Turiu tavo sutikimą, su parašu. Mačiau, savo akim mačiau, tuo metu kaip tik pro langą iškišau nosį, į saulę, kad galėčiau tyrinėti čiaudėjimą (*prieina prie jo*) Ne, Voicekai, aš nepyktu, pykti yra nesveika, pykti nemoksliška. Aš visiškai ramus, mano pulsas – įprastiniai 60, ir aš paaiškinsiu jam visiškai šaltakraujiškai. Gink Dieve, kad pyktum dėl žmogaus! Dar jei būtų tritonas, kuris staiga ima ir nudvėsia! Bet jis privalėjo nesišlapinti ant sienos –

VOICEKAS. Matot, ponas daktaras, kartais žmogus turi tą tokį charakterį, tą tokią struktūrą. – Bet su natūra yra kitaip, matot, su natūra (*jis spragtelė pirštais*) yra taip, kaip čia pasakyti, pavyzdžiui –

DAKTARAS. Voicekas, jis vėl filosofuoja.

VOICEKAS (*intymiai*). Ponas daktaras, ar esat matęs, kai gamta susidvejina? Kai saulė per patį vidurdienį ir atrodo, jog pasaulis užsidegė, man yra kalbėjęs baisus balsas!

DAKTARAS. Voicekas, jis turi aberratio.

VOICEKAS (*paliečia pirštu nosį*) Kempinė, ponas daktare. Ten, ten jinai. Ar matėt, kokius pavidalus kempinės įgauna, kai išauga ant žemės. Kas galėtų tą perskaiyt.

DAKTARAS. Voicekas, jis turi gražiausią aberratio, antro laipsnio mentalis partialis, labai aiškiai išreikšta, Voicekas gaus priedą. Antras laipsnis, idėja fiks, bendrai protingo stovio; viską daro kaip paprastai, skuta savo kapitoną?

VOICEKAS. Tikrai taip.

DAKTARAS. Valgo savo žirnieneę?

VOICEKAS. Visad tvarkingai, ponas daktaras. Pinigus maitinimui gauna žmona.

DAKTARAS. Eina tarnybą?

VOICEKAS. Tikrai taip.

DAKTARAS. Jis labai įdomus casus, subjektas Voicekas, jis gaus priedą. Jei gerai elgsis. Dabar jis parodo savo pulsą! Taip.

9 scena

GATVĖ

Kapitonas. Daktaras.

KAPITONAS. Ponas daktare, arkliai varo man didelę baimę; kai pagalvoju, kad tos vargšės bestijos turi vaikščioti pačios, savom kojom. Neskubėkit taip. Ir nesišvaistykit lazda. Lekiat lyg giltinės vejamas. Geras žmogus, kuris turi švarią sąžinę, taip greit nevaikšto. Geras žmogus (*pačiumpa daktarą už palto*) Ponas daktare, leiskit man išgelbėti vieno žmogaus gyvybę. Jūs taip šaunat...

Ponas daktare, aš toks liūdnas, ir toks jautrus, pravirkstu, kai pamatau ant sienos kabantį savo paltą, va ten jis kabo.

DAKTARAS. Hm, patinimas, riebalai, storas kaklas – apopleksinė konstitucija. Taip, ponas kapitone, jūs galit gauti apoplexia cerebralis, bet galbūt ji ištiks tik vieną pusę, ir tada būsit pusiau suparaližiuotas, arba geriausiu atveju galit būti dvasiškai paraližiuotas ir toliau vegetuoti; maždaug tokia jūsų prognozė ateinančioms keturioms savaitėms. Beje, galiu jus užtikrinti, kad jūsų atvejis yra vienas iš įdomiausių ir jeigu Dievo valia pusiau paraližiuotas bus jūsų liežuvis, mes darysime nemirtingus eksperimentus.

KAPITONAS. Ponas daktare, negąsdinkit manęs, yra žmonių, kurie numirė iš baimės, tiesiog taip, iš baimės – Jau matau žmones su citrinomis rankose³, bet jie pasakys – jis buvo geras žmogus, geras žmogus – Po velnių, grabo cviekas!

DAKTARAS (*paima jo skrybėlę*) Kas čia, ponas kapitone? – Tai besmegenis!

KAPITONAS (*įduobia skrybėlę*). Kas čia, ponas daktare? – Tai bukaprotis.

DAKTARAS. Likit sveikas, didžiai gerbiamas Rikiuotės Peruke⁴.

KAPITONAS. Ir jūs, brangusis Grabo Cvieke.

Gatve bėga Voicekas

³ Šermenų paprotys.

⁴ Prūsijos kariuomenės karininkai nešiodavo peruką su kasyte.

KAPITONAS. Ė, Voicekas, ko jis taip lekia pro mane. Tegu Voicekas sustoja. Bėga per pasaulį kaip atlenktas skustuvas, dar įsipjausi į jį, bėga, lyg turėtų nuskusti visą pulką kazokų ir po ketvirčio valandos būti pakartas ant paskutinio plauko – bet ilgos barzdos, ką norėjau pasakyti apie ilgas barzdas? Voicekai – ilgos barzdos –

DAKTARAS. Ilga barzda po smakru, jau Plinijus sako, kad kareiviai turi jų atsisakyti, tu, tu

KAPITONAS (*tęsia toliau*). Ką? Apie ilgas barzdas? Kaip, ar Voicekas savo sriubos dubeny dar nerado barzdos plauko? Che, jisai juk mane supranta, žmogaus plauko, pionieriaus barzdos, puskarininkio ar – kapelmeisterio? Ė, Voicekas? Bet jis turi gerą žmoną. Jam einasi ne taip kaip kitiems.

VOICEKAS. Tikrai taip! Ką turit omeny, ponas kapitonas?

KAPITONAS. Kokį bičas veidą nutaisė! Gal nebūtinai sriuboje, bet jei paskubės ir užeis už kampo, gal ras kokį plauką ant lūpų, ant lūpyčių, Voicekai, aš vėl pajutau meilę, Voicekai. Bičas baltas kaip kreida.

VOICEKAS. Ponas kapitonas, aš esu vargšas runkelis – daugiau nieko neturiu pasauly – ponas kapitonas, jei jūs juokiatės –

KAPITONAS. Juokiuosi, kad iš tavęs juokiasi, biče!

DAKTARAS. Pulsas, Voicekas, pulsas, silpnas, labai šokinėjantis, nelygus.

VOICEKAS. Ponas kapitonas, žemė pragariškai įkaitus, man kraupiai šalta, šalta, pragaras yra šaltas, lažinamės? Negali būti. Ką tu! Ką tu! Negali būti.

KAPITONAS. Bičas, jis nori galvon gaut porą kulku? Jis padurs mane savo žvilgsniu, o aš gi nieko blogo jam nedarau, nes Voicekas yra geras žmogus, geras žmogus.

DAKTARAS. Veido raumenys sustingę, įsitempę, kartais trūkčiojantys, laikysena tiesi, įsitempusi.

VOICEKAS. Aš einu! Daug kas gali būti. Kekšė! Daug kas gali būti.

Šiandien gražus oras, ponas kapitonas. Matot, koks gražus, vienodas, pilkas dangus, kyla noras įkalti ten pagalį ir ant jo pasikart, vien dėl tarpo tarp taip ir ne, taip – ir ne, ponas kapitonas, taip ir ne? Ar Ne kaltas dėl Taip, ar Taip – dėl Ne⁵. Reikia apie tai pagalvoti. (*išeina dideliais žingsniais, iš pradžių lėtai, paskui vis greičiau*)

DAKTARAS (*puola paskui jį*) Fenomenas. Voicekai, priedas.

KAPITONAS. Man sukasi galva nuo žmonių, kaip jie greitai, dičkis nutrūktgalvis lekia kaip voratinklio šešėlis, o tas mažas risnoja. Dičkis – tai žaibas, o mažasis – griaustinis. Cha cha, iš paskos. Man tas nepatinka! Geras žmogus yra dėkingas ir myli gyvenimą, geras žmogus neneturi drąsos! Bobos putė turi drąsos! Ašėjau į karą tik todėl, kad sustiprinčiau meilę gyvenimui. Nuo čia prie drąsos, kaip tos mintys suvaikšto, groteskas! groteskas!

⁵ Komentatorių nuomone, čia daroma aliuizija į Naujajį Testamentą (Mato 5,37; 2 laiškas korintiečiams 1,17 ir kt.)

10 scena

SARGYBINĖ.

Voicekas. Andresas.

ANDRESAS (*dainuoja*).

Turi šinkorka gražią mergelę,
Dieną naktį ji sėdi daržely,
Sėdi savo daržely ...

VOICEKAS. Andresai!

ANDRESAS. Nu?

VOICEKAS. Gražus oras.

ANDRESAS. Saulėta kaip sekmadieniui. Užmiesty muzika. Moteriškos jau ten, garuoja, ošia.

VOICEKAS (*neramiai*). Šokiai, Andresai, jos šoka.

ANDRESAS. „Žirge“ ir „Žvaigždėse“.

VOICEKAS. Šoka, šoka.

ANDRESAS. Ir tegu.

Sėdi savo daržely
Mušant vidurnaktį
Laukia kareivėlio.

VOICEKAS. Andresai, man neramu.

ANDRESAS. Durnius!

VOICEKAS. Turiu eit. Akys raibsta. Kas jos rankų per karštumas. Po velnių, Andresai!

ANDRESAS. Ko tu nori?

VOICEKAS. Turiu varyt.

ANDRESAS. Su ta kekše.

VOICEKAS. Turiu eit, čia per karšta.

11 scena

UŽEIGA.

Atlapoti langai, šokiai. Suolai priešais namą. Pameistriai.

PIRMASIS PAMEISTRYS.

Mano marškiniai
Pragerti seniai
Mano siela
Dvokia arielkėle. –

ANTRASIS PAMEISTRYS. Brolau, iš draugiškumo tau padarysiu skylę į gamtą, gerai? Po velnių. Noriu padaryti skylę į gamtą.– Aš irgi vyras, žinai, sutraiškysiu visas jo blusas.

PIRMASIS PAMEISTRYS. Mano siela, mano siela dvokia arielkėle. – Net ir pinigai sudūlėja. Neužmirštuolė! Koks gražus šitas pasaulis. Brolau, aš tuoj priverksiu pilną bačką. O kad mūsų nosys būtų dvi bonkos ir mes galėtume vienas kitam pilt į gerklę.

Voicekas atsistoja prie lango. Marija ir kapelmeisteris šokdami juda pro šalį, jo nepastebėdami

KITI (*choru*).

Jojo strielčiukas
per žalią girelę valioj
per žalią girelę valioj
Ei, tai smagumas medžioti
po svietą vandravoti

MARIJA (*šokdama*) viens du trys, viens du trys.

VOICEKAS (*dusliai*) viens du trys, viens du trys. (*įtūžęs pašoka ir vėl susmunka ant suolo*) viens du trys, viens du trys (*daužo rankas viena į kitą*) sukītės, vartykitės. Kodėl Dievas neužpučia saulės, kad visi raičiotūsi ištvirkime, vyrai ir moterys, žmonės ir gyvuliai. Pavarykit dienos vidury, pavarykit kaip uodai ant rankos – Moteris – Karšta, karšta moteris! – Viens du trys, viens du trys (*pašoka*) Tas bičas! Kaip jis ją graibo, kaip liečia kūną, jis, jis ją turi – nuo pradžių

PIRMASIS PAMEISTRYS (*pamokslauja ant stalo*). Tačiau kai keleivis, kuris stovi parimęs prie laiko srovės arba atsakinėja sau dieviškosios išminties žodžiais ir klausia: Kodėl yra žmogus? Kodėl yra žmogus? – Tačiau iš tiesų sakau jums, iš ko gyventų valstietis, kubilius, batsiuvys, daktaras, jei Dievas nebūtų sutvėręs žmogaus? Iš ko gyventų šiaučius, jei jis nebūtų žmogui įskiepijęs gėdos pojūčio, iš ko – kareivis, jei nebūtų jo aprūpinęs žudymosi poreikiu? Todėl nedvejokit, taip taip, tai miela ir smagu, tačiau visa, kas žemiška, yra tuštybė, net ir pinigai

sudūlėja. – O pabaigai, mielieji mano klausytojai, nusimykime ant kryžiaus, idant žydelis numirtų.

12 scena

ATVIRAS LAUKAS

VOICEKAS. Viens du trys! Tyliai. Muzika – (*išsitiesia ant žemės*). Èè, kas, ką sakot? Garsiau, garsiau, paskersk, paskersk tą ožką, tą vilkę? Paskersk, paskersk tą ožką-vilkę. Ar turiu? Privalau? Iš ten irgi girdisi, ar ir vėjas taip sako? Girdžiu viens ir du ir trys, paskersk, paskersk.

13 scena

NAKTIS.

Andresas ir Voicekas vienoje lovoje.

VOICEKAS (*papurto Andresą*). Andresai! Andresai! Negaliu užmigti, kai tik užsimerkiu, viskas ima sukstis ir aš girdžiu smuikus, viens du trys, viens du trys. O tada pradeda kalbėti iš sienos, nieko negirdi?

ANDRESAS. Taip – tegu jie šoka – sergėk mus, Viešpatie. Amen.

(*vėl užmiega*)

VOICEKAS. Man eina tarp akių lyg su peiliu.

ANDRESAS. Tau reikia išgert šnapso ir ant viršaus parako, tas numuša karštinę.

14 scena

SMUKLĖ

Kapelmeisteris. Voicekas. Žmonės.

KAPELMEISTERIS. Aš – vyras! (*mušasi į krūtinę*) Tikras vyras, sakau. Kas nepatinka? Kas nėra girtas kaip Dievą myliu, tas iš kelio. Sugrūsiu nosį į jo šiknaskylę. Noriu – (*Voicekui*) tu, biče, gerk, vyras turi gerti. O, kad pasaulis būtų iš šnapso, šnapso.

VOICEKAS. (*švilpauja*)

KAPELMEISTERIS. Biče, ar tau ištraukt liežuvį iš gerklės ir apvyniot aplinkui? (*jie grumiasi, Voicekas pralaimi*) ar palikt kvėpuoti bobos bezdalu, ką?

VOICEKAS (*išvargęs, drebėdamas atsisėda ant suolo*).

KAPELMEISTERIS. Bičas gali švilpaut, kol pamėlynuos.

Cha.

Arielka mano gyvenimas

Arielka duoda drąsos!

VIENA. Padarė kaip reikiant.

KITA. Jam bėga kraujas.

VOICEKAS. Viskas iš eilės.

15 Scena

VOICEKAS. ŽYDAS.

VOICEKAS. Per daug prašai už pistiką.

ŽYDAS. Nu, ką yra, perkam ar neperkam?

VOICEKAS. Po kiek peilis?

ŽYDAS. Cielas, tiesus! Norit persipjauti kaklą, nu, ką yra? Ir šitą atiduodu po pigiaja, jūsų mirtis turi būt pigi, bet juk ne už dyka. Ką yra? Jis nori ekonomiškios mirties

VOICEKAS. Šitas ne tik duonai pjaustyt.

ŽYDAS. Du grašiai.

VOICEKAS. Še! (*išeina*)

ŽYDAS. Še! Lyg būtų niekas. O juk visgi pinigai. Kiaulė.

16 scena

MARIJA. VAIKAS. KVAILELIS.

MARIJA (*varto Bibliją*) „Ir jo lūpose nerasta klastos.“ Viešpatie, Viešpatie! Nežiūrėk į mane. (*varto toliau*) „...Tuomet Rašto aiškintojai ir fariziejai atvedė moterį, sugautą svetimaujant. Pastatė ją viduryje. – Jėzus jai tarė: „Nė aš tavęs nepasmerksiu. Eik ir daugiau nuodėmių nebedaryk.“ (*sumušą rankomis*). Viešpatie! Viešpatie! Nebegaliu. Viešpatie, padaryk nors tiek, kad galėčiau melstis. (*vaikas spaudžiasi prie jos*) Vaikas drasko man širdį. Lauk! Tegu pasišildo saulėj!

KVAILELIS (*guli ir rodydamas pirštais, pasakoja sau pasaką*). Jis turi auksinę karūną, ponas karalius. Ryt poniai karalienei atnešiu jos vaiką. Kraujinė dešra sako: eikš, kepenine dešra (*paima vaiką ir nurimsta*)

MARIJA. Francas neateina; vakar neatėjo, šiandien neatėjo, tvanku šičia (*atlapoja langą*) „...verkdama priėjusi iš užpakalio prie jo kojų, ėmė laistyti jas ašaromis, šluostyti savo galvos plaukais, bučiavo jo kojas ir tepė jas tepalu“. (*suduoda sau į krūtinę*) Viskas mirę! Išganytojau, Išganytojau, noriu tau patept kojas.

17 scena

KAREIVINĖS

Andresas. Voicekas rausiasi savo daiktuose.

VOICEKAS. Šita liemenė, Andresai, ji ne uniforminė, tau gali praverst, Andresai. Šitas kryžius – mano sesers, ir žiedelis, dar turiu šventą abrozdėlį, dvi širdys ir gražiai paaukuota, radau motinos Biblijoj, ant jo parašyta:

Man tebus kančia alga,
Mano Viešpačiui malda.
Kaip Tavo kūnas gul kraujuose
Širdis man amžiais sopuliuose.

Mano motina dabar jaučia tik saulės spindulį, kai krenta jai ant rankos. Todėl nieko baisaus.

ANDRESAS (*visiškai apatiškas, į viską atsako*): Gerai.

VOICEKAS (*ištraukia popieriaus lapą*). Fridrichas Johanas Francas Voicekas, 2 pulko, 2 bataliono, 4 kuopos šaulys, gim. Apreiškimo Marijai dieną, šiandien, 20-ą liepos, aš esu 30 metų, 7 mėnesių ir 12 dienų amžiaus.

ANDRESAS. Francai, varyk į lazaretą. Bėduli tu mano, išgerk šnapso su ištirpdytu paraku, tas užmuša karštinę.

VOICEKAS. Jo, Andresai, kai stalius obliuoja šešias lentas, nieks nežino, kas ant jų padės galvą.

18 scena

PROFESORIAUS KIEMAS.

Studentai apačioje, profesorius prie stoglangio.

PROFESORIUS. Gerbiami ponai, esu ant stogo tartum Dovydas, kai išvydo Batšebą; bet nieko nematau, išskyrus mergaičių pensionato sode išdžiaustytus paryžietiškus apatinius. Gerbiami

ponai, priėjome prie svarbaus klausimo – koks yra subjekto santykis su objektu. Jei imsime tik vieną iš jų, kuriame organiška dieviškumo autoafirmacija pasireiškia labai dideliu mastu, ir išstirsime jos santykius su erdve, žeme ir planetomis, gerbiami ponai, jei šitą katę išmesčiau pro langą, kaip šis esinys elgsis centrum gravitations ir savo instinkto atžvilgiu. Ei, Voicekai, (*rėkia*) Voicekai!

VOICEKAS. Ponas profesorius, ji kandžiojasi.

PROFESORIUS. Žmogelis, jis ima bestiją taip švelniai, lyg būtų jo senelė.

VOICEKAS. Ponas daktaras, aš drebu.

DAKTARAS (*labai nudžiugęs*). Ei, ei, puiku Voicekai. (*trina rankomis. Paima katę*) Ką aš matau, gerbiami ponai, nauja gyvūnų utelių rūšis, graži rūšis, esmingai skirtinga, enfoncé, ponas daktaras (*išsitraukia lupą*) Ricina, gerbiami ponai (*katė pabėga*) Gerbiami ponai, šis gyvulys neturi jokio mokslinio instinkto.

PROFESORIUS. Ricina, gražiausi egzemplioriai į viršų, atneškit savo kailines apykakles.

DAKTARAS. Gerbiami ponai, užtat jūs galite pamatyti ką kitą – žmogų, kuris tris mėnesius nevalgo nieko, išskyrus žirnius, pastebėkit, koks poveikis, pačiupinėkit, koks nelygus pulsas, štai, ir akys.

VOICEKAS. Ponas daktaras, man akyse temsta. (*atsisėda*)

DAKTARAS. Nenukabinkit nosies, Voicekai, dar pora dienų, ir viskas, pajauskit, gerbiami ponai, pajauskit (*jie čiupia jo smilkinius, pulsą ir krūtinę*) à propos, Voicekai, pajudink dar kartą ausis ponams, seniai norėjau jums tą parodyti, pas jį dirba du raumenys. Na gi, allons!

VOICEKAS. Ach, ponas daktaras!

DAKTARAS. Gyvuly, ką, aš už tave ir ausis turiu krutinti; nori pasielgti kaip katė? Taip, gerbiami ponai, tokios yra pereinamosios pakopos į asilą, dažnai dėl moteriško auklėjimo bei gimtosios kalbos. Kiek plaukų atminimui tau išrovė švelni motina? Per kelias dienas jūs smarkiai sulysot, taip, žirniai, gerbiami ponai.

19 scena

MARIJA SU MERGAITE PRIE NAMŲ DURŲ

MERGAITĖ.

Saulė šviečia lyg Grabnyčių

Žvakė ir pražydo jadas

Ėjo sau keliu visi

Po du, po du lingavo.

Priekyje dūdorai,

O už jų skripkoriai

Raudonom...

PIRMASIS VAIKAS. Šita negraži.

KITI (tarpuose, pasikeisdami)

ANTRASIS VAIKAS. Tau niekas nepatinka.

Kodėl?

PIRMASIS VAIKAS. O kas pirmas pradėjo?

Todėl?

ANTRASIS VAIKAS. Negaliu.

Bet kodėl todėl?

KITI. Padainuokit ką nors.

VAIKAI. Maryt, padainuok mums.

MARIJA. Ateikit, varliukai

Bas-ki-či ro-žan-či

Erodas karalius

Senele, papasakok!

SENELE. Kartą gyveno vargšas vaikas, jis neturėjo nei tėvo, nei motinos, visi buvo mirę, neturėjo nieko šiame pasaulyje. Visi mirę, jis išėjo ir klaidžiojo dieną ir naktį. Ir kai žemėje nieko nerado, užsimanė eiti į dangų; mėnulis žiūri į jį taip draugiškai, o kai galiausiai priėjo iki mėnulio, pasirodė, kad tai supuvęs medžio gabalas; tada jis nuėjo pas saulę ir kai priėjo, pamatė, kad tai nuvytusi saulėgraža, o kai nuėjo pas žvaigždes, jos buvo maži auksiniai uodai, iškabinėti kaip medšarkė kad išdžiausto ant kryklės, o kai panorą grįžti į žemę, žemė buvo apverstas puodas; visiškai vienas, jis atsisėdo tenai ir ėmė verkti ir tebesėdi ten, vienišas

VOICEKAS. Marija!

MARIJA. (*išsigandusi*) Kas?

VOICEKAS Turim eiti, Marija, laikas.

MARIJA. Kur?

VOICEKAS. Ką aš žinau?

20 scena

MARIJA IR VOICEKAS

MARIJA. Va ten miestas, toj pusėj, jau tamsu.

VOICEKAS. Dar pabūsi. Ateik, sėskis.

MARIJA. Bet man jau reikia eit.

VOICEKAS. Kad tik kojų nepritrintum.

MARIJA. Kas tau atsitiko?

VOICEKAS. Ar žinai, kiek laiko praėjo, Marija?

MARIJA. Per Sekmines bus du metai.

VOICEKAS. Ar žinai, kiek dar praeis?

MARIJA. Man reikia eit, rasa krinta.

VOICEKAS. Tau šalta, Marija, bet tu esi šilta. Kokios karštos tavo lūpos! – karštas, karštas kekšės alsavimas, ir vis tiek atiduočiau visą dangų už dar vieną bučinį – kai esi šaltas, tada nebešali. Ryto rasam tavęs nesusaldys.

MARIJA. Ką sakai?

VOICEKAS. Nieko.

(Tyla)

MARIJA. Koks raudonas mėnulis užtekėjo.

VOICEKAS. Kaip kruvinas plienas.

MARIJA. Ką sumąstei? Francai, tu visas baltas. Francai, baik. Dėl Dievo meilės, Gelbėkit!

VOICEKAS. Še tau, ir dar. Kodėl nemiršti? Taip! Taip! Cha, ji dar trūkčioja, dar ne, dar ne? Vis dar ne? (*duria*) Tu negyva? Negyva! Negyva! (*ateina žmonės, jis pabėga*)

21 scena

ATEINA ŽMONĖS

PIRMASIS ŽMOGUS. Stok!

ANTRASIS ŽMOGUS. Girdi? Ša! Ten!

PIRMASIS ŽMOGUS Ūū! Čia! Kas per garsas.

ANTRASIS ŽMOGUS. Tai vanduo šaukiasi, jau seniai niekas nenuskendo. Varom, negerai tą girdėt.

PIRMASIS ŽMOGUS. O dabar vėl. Kaip mirštantis žmogus.

ANTRASIS ŽMOGUS. Šiurpas ima, tokia migla, pusiau rūkas, ir pušys girgžda kaip suskilę varpai. Varom!

PIRMASIS ŽMOGUS. Ne, per aiškiai, per garsiai. Va ten. Paskui mane.

22 scena

SMUKLĖ

VOICEKAS. Visi šokam, viens du trys, visi prakaituojam ir dvokiam, vieną kartą jis jus vis tiek pačiups.

(*dainuoja*)

Turi šinkorka gražią mergele,
Dieną naktį ji sėdi daržely,
Sėdi savo daržely
Mušant vidurnaktį
Laukia kareivėlio

(*šoka*) Taip, Kete! sėsk! Man karšta! karšta (*nusivelka paltą*) taip jau kartais būna, velnias griebia vieną, o kitą palieka.

Kete, o tu karšta! Kodėl, Kete? Ir tu kada nors atšalsi. Būk protinga. Gali padainuot?

KETĖ.

Man nesmagu krašte pietų,
Nesipuošiu smailiu batu,
Bateliai ir ilga suknia
Mergoms ar tinka? – ne ir ne.

VOICEKAS. Kokie batai, į pragarą galima nueit ir be batų.

KETĖ.

Brangusis, fui, man nepatiko.
Miegosi vienas, štai skatikas.

VOICEKAS. Iš tikrųjų, nenorėčiau susikruvint.

KETĖ. Bet kas čia tau ant rankos.

VOICEKAS. Man? Man?

KETĖ. Raudona! Kraujas. (*aplank ją susiburia žmonės*)

VOICEKAS. Kraujas? Kraujas?

SMUKLININKAS. Ūū, kraujas.

VOICEKAS. Tikriausiai įsipjoviau, čia dešinėj.

SMUKLININKAS. Bet kaip jis pateko ant alkūnės?

VOICEKAS. Šluosčiausi.

SMUKLININKAS. Dešinę ranką į dešinę alkūnę? Jūs gabus.

KVAILELIS. Tada milžinas pasakė: užuodžiu, užuodžiu, užuodžiu žmogieną. Būūū. Jis smirda.

VOICEKAS. Po velnių, ko jūs norit? Prie ko čia jūs? Traukiatės! Arba pirmasis – po velnių. Sakot, aš kažką nužudžiau? Aš žudikas? Ko spoksot! Į save pažiūrėkit! (*išbėga*)

23 scena

VOICEKAS VIENAS

VOICEKAS. Peilis? Kur peilis? Čia palikau. Jis mane išduoda! Arčiau, dar arčiau! Kas čia per vieta? Kas per garsas? kažkas juda. Tyliai. Netoliese. Marija? Ei, Marija! Tylu. Visur tylu. Ten kažkas guli! Šalta, šlapia, tylu. Reikia dingt iš čia. Peilis, turiu peilį? Taip! Žmonės – Tenai. (*nubėga*)

24 scena

VOICEKAS PRIE TVENKINIO

VOICEKAS. Jo, va šitaip! (*sviedžia peilį*) Eina į tamsų vandenį kaip akmuo! Mėnulis kaip kruvinas plienas! Visas pasaulis pagatavas išplepėt? Ne, per arti – kai jie maudysis, (*įbrenda į tvenkinį ir numeta toliau*) dabar gerai, bet vasarą, kai nardys kriauklių – ba, jis surūdys! Kas atpažins. Reikėjo sulaužyt! Ar aš dar kruvinas? Reikia nusipraust. Čia dėmė, čia dar viena.

25 scena

VAIKAI

PIRMASIS VAIKAS. Varom. Marija!

ANTRASIS VAIKAS. Kas yra?

PIRMASIS VAIKAS. Ką, nežinai? Visi jau nuvarė. Už miesto rado gulinčią.

ANTRASIS VAIKAS. Kur?

PIRMASIS VAIKAS. Per griovį į kairę, miškely prie raudono kryžiaus.

ANTRASIS VAIKAS. Varom, kad spėtume. O tai tuoj nuneš.

26 scena

TEISMO TARNAUTOJAS. GYDYTOJAS. TEISĖJAS.

TEISMO TARNAUTOJAS. Gera žmogžudystė, tikra žmogžudystė, graži žmogžudystė, tokia graži, kaip tik galėtum pageidauti, tokios jau seniai neturėjom.

27 scena

KVAILELIS. VAIKAS. VOICEKAS.

KARLAS (*laiko vaiką ant kelių*). Dingo kaip į vandenį, dingo kaip į vandenį, ne, dingo kaip į vandenį.

VOICEKAS. Mažiau, Kristianai.

KARLAS (*stebeilijasi į jį*). Dingo kaip į vandenį.

VOICEKAS (*nori pamyluoti vaiką, tas nususuka ir šaukia*) Viešpatie šventas!

KARLAS. Dingo kaip į vandenį.

VOICEKAS. Kristupėli, tu turėsi arkliuką, kius kius (*vaikas priešinasi. Karlui*) Še, nupirk mažiui arkliuką.

KARLAS (*stebeilijasi į jį*).

VOICEKAS. No! No! Žirgą.

KARLAS (*džiūgaudamas*) No, no! Žirgą! Žirgą. (*nubėga su vaiku*)